

**PROFESORUL
SERGIU HAIMOVICI,
LA A 75-A ANIVERSARE**

În urmă cu 75 de ani, la 13 mai 1929, s-a născut în orașul Botoșani Sergiu Haimovici, fiind cel de-al doilea copil al familiei, cu tata avocat, iar mama casnică. A urmat școala primară în Botoșani, apoi a absolvit Liceul “A. T. Laurian” din același oraș, fiind clasat primul la examenul de bacalaureat. În 1948, s-a înscris la Facultatea de Științe a Universității din Iași și a urmat cursurile singurei secții biologice existente atunci, cea de Biolog-Botanist. În timpul anilor de studenție a avut ca dascăli personalități cunoscute ale biologiei românești, precum C. Burduja, P. Jitaru, M. Răvăruț, C. Papp, M. Constantineanu, P. Șuster, Z. Feider, Olga Necrasov. Sub îndrumarea Olgăi Necrasov, mai târziu, s-a format ca universitar.

Student fiind, a fost remarcat de profesori îndeosebi pentru cultura sa generală solidă, formată încă din liceu și îmbogățită apoi neconținut, dar și pentru interesul avut față de științele biologice. În anul II de facultate primește premiul I pe universitate pentru rezultate obținute la examene, terminând anul universitar cu media 10. De la 1 ianuarie 1951 (în anul III de facultate), a fost numit preparator la disciplina Bazele Darwinismului, sub conducerea profesorului P. Șuster, iar de la 1 septembrie 1952 a fost mutat, prin repartitie guvernamentală, ca preparator în Laboratorul de Morfologie animală. În anii 1952-1953 și-a desfășurat stagiul militar, arma geniu, pe parcursul a două convocări. După doi ani, în septembrie 1954, a fost numit asistent în același laborator, iar șapte ani mai târziu, în septembrie 1961, a fost promovat în funcția de șef de lucrări. Ca șef de lucrări a coordonat disciplinele de Anatomie comparată și Histoembriologie animală la secția Fără frecvență a Facultății de Biologie, precum și o disciplină facultativă, cea de Biospeologie. Din februarie 1970, a ocupat prin concurs postul de conferențiar, pe care l-a deținut timp de 21 de ani. A mai preluat, în calitate de conferențiar, disciplina de Anatomie funcțională și biomecanică la Facultatea de

Educație fizică și Sport, pentru care a realizat și publicat primul curs din țară numit “Anatomia funcțională și biomecanica exercițiilor fizice”. După pensionarea profesorului universitar, academician Olga Necrasov, în anul 1975, Sergiu Haimovici a preluat conducerea Laboratorului de Morfologie animală și a disciplinei de Anatomie comparată. În 1990 a fost numit, prin concurs, profesor universitar și din același an a primit și drept de conducere a doctoratului în Anatomie comparată.

În calitate de conducător al disciplinelor mai sus menționate, Sergiu Haimovici a publicat cursul de Anatomie comparată (două volume) și, împreună cu colaboratorii din laborator, manualul de lucrări practice (două volume), rămase încă actuale datorită modalităților moderne de abordare a subiectelor.

Primele lucrări științifice publicate au fost realizate sub coordonarea profesorului Olga Necrasov. În cariera sa științifică, care este departe de a fi încheiată, Sergiu Haimovici a publicat peste 250 de lucrări științifice în reviste de specialitate din țară și din străinătate. An de an a participat la manifestări științifice din diverse centre universitare și alte orașe ale țării și a reprezentat universitatea la congrese internaționale de la Moscova, Praga, Bratislava, St. Petersburg, Budapesta, Liège, Konstanz.

Calitățile sale de morfolog, format în spiritul școlii ieșene de Morfologie animală, se regăsesc în cele peste 50 de lucrări care abordează organele sistemelor nervos, digestiv, circulator, respirator, reproducător, dar și cariotipul unor specii de pești. De altfel, se reflectă în această diversitate a temelor de cercetare abordate gândirea enciclopedică, care îl caracterizează atât de bine pe Sergiu Haimovici.

Enumerăm în cele ce urmează temele principale de cercetare regăsite în publicațiile de morfologie animală, realizate cu colaboratorii săi:

- variabilitatea morfometrică a sistemului nervos central la peștii elasmobranhi și teleosteeni, păsări;
- structura conului arterial la elasmobranhi și sturioni;
- creșterea alometrică a greutateii corporale (ca întreg și pe segmente), a tractusului olfactiv la peștii teleosteeni;
- structura lamei branhiale la peștii elasmobranhi;
- cariotipul la specii de ciclostomi și pești teleosteeni;
- morfologia sistemului circulator arterial la chelonieni, lacertilieni, ofidieni;
- morfometria și structura tractusului digestiv postfaringian la pești, chelonieni, lacertilieni, ofidieni;
- structura gonadelor și gametogeneza la specii de pești în condiții de creștere dirijată;
- creșterea alometrică;
- raportul ponderal între inimă și corp la vertebrate;
- caracteristicile eritrocitelor și alte aspecte hematologice, dinamica acizilor nucleici și a proteinelor din ficat și splină, particularități de creștere la salmonide crescute dirijate.

Numele profesorului Sergiu Haimovici este puternic legat de cel al arheozoologiei. Inițiată la Iași de Olga Necrasov în deceniul V, cercetarea arheozoologică a fost dezvoltată la Iași, mai ales după anii 60, de Sergiu Haimovici. Și-a susținut teza de doctorat cu o temă, pentru prima dată în România, de arheozoologie,

privind epoca bronzului pe teritoriul României, în 1964, sub conducerea Olgăi Necrasov. Prin cele peste 200 de lucrări de arheozoologie, Sergiu Haimovici a contribuit la cunoașterea diferitelor tipuri de relații care au existat între om și animal în decursul istoriei, din mezolitic până în evul mediu, la cunoașterea morfologiei scheletelor animalelor, a paleopatologiei și a răspândirii unor specii pe teritoriul României în trecutul preistoric și istoric. Cum singur s-a numit de curând, Sergiu Haimovici este “ultimul mohican al generației care a deschis în România calea științei interdisciplinare numită Arheozoologie”. Învățământul universitar arheozoologic a fost inițiat în cadrul cercurilor științifice de morfologie animală și prin lucrările de licență care au început să fie realizate cu subiecte de arheozoologie. Multe din aceste lucrări au fost publicate împreună cu studenții.

O strânsă colaborare cu arheologii a făcut ca numeroasele rezultate ale cercetării arheozoologice să fie incluse și în șapte monografii arheologice și istorice, precum și în primul volum din “Istoria Românilor”, ultima sa ediție. Ca semn al recunoștinței internaționale în domeniul Arheozoologiei, profesorul Sergiu Haimovici a fost numit membru de onoare al Consiliului internațional de Arheozoologie (ICAZ), forum științific la a cărei înființare a participat direct în 1976, alături de alte mari personalități din domeniu.

Prestigioasa activitate științifică este continuată, din anul 1999, ca profesor consultant la Catedra de Morfologie și Fiziologie animală și membru al Centrului interdisciplinar de studii arheoistorice, Universitatea “Al.I.Cuza” din Iași. Este de asemenea membru în comitetul de redacție la Analele științifice ale Universității “Al.I.Cuza” din Iași, secțiunea I - Biologie animală. În prezent, coordonează șapte doctoranzi în Anatomie comparată.

Colaboratorii săi apropiați, cei mai tineri, dar și cei apropiați generației sale, au avut în persoana profesorului Sergiu Haimovici un exemplu de corectitudine, obiectivitate și rigoare științifică. Prin stilul activității ale didactice și de cercetare, dar și prin întreaga sa conduită, Profesor Sergiu Haimovici a fost și este un renumit îndrumător pentru pregătirea profesională a numeroase generații.

Dorim să-i adresăm Profesorului Sergiu Haimovici, cu prilejul împlinirii a 75 de ani de viață și peste o jumătate de secol de apostolat, gândurile de aleasă considerație. Îi urăm un călduros “La mulți ani!”, sănătate și multe reușite profesionale.

Conf. dr. Luminița Bejenaru
Catedra de Morfologie și Fiziologie animală
Facultatea de Biologie